

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про припинення конституційного провадження у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин першої, шостої, восьмої, дванадцятої, сімнадцятої статті 24 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”

м. К и ї в
24 березня 2004 року
№ 5-уп/2004

Справа № 1-18/2004

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Селівона Миколи Федосовича — головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Євграфова Павла Борисовича,
Костицького Михайла Васильовича,
Малинникової Людмили Федорівни — суддя-доповідач,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Німченка Василя Івановича,
Пшеничного Валерія Григоровича,
Розенка Віталія Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Скоморохи Віктора Єгоровича,
Тихого Володимира Павловича,
Ткачука Павла Миколайовича,
Чубар Людмили Пантеліївни,
Шаповала Володимира Миколайовича,

розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин першої,

шостої, восьмої, дванадцятої, сімнадцятої статті 24 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” від 13 грудня 1991 року № 1977—XII зі змінами (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 12, ст. 165; 1999 р., № 2-3, ст. 20; 2000 р., № 28, ст. 223).

Приводом для розгляду справи відповідно до статей 39, 40, 71 Закону України “Про Конституційний Суд України” стало конституційне подання 45 народних депутатів України.

Підставою для розгляду справи згідно зі статтею 82 Закону України “Про Конституційний Суд України” є наявність спірних питань щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин першої, шостої, восьмої, дванадцятої, сімнадцятої статті 24 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”.

Заслухавши суддю-доповідача Малинникову Л.Ф. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в :

1. Суб’єкт права на конституційне подання – 45 народних депутатів України – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати положення частин першої, шостої, восьмої, дванадцятої, сімнадцятої статті 24 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” (далі – Закон) такими, що не відповідають положенням статті 21, частин першої, другої статті 24 Конституції України.

У конституційному поданні народні депутати України, посилаючись на визначення у Законі термінів “науковий працівник” та “науково-педагогічний працівник”, стверджують, що правовий статус наукових працівників “пов’язаний з певним родом їх діяльності, яка здійснюється на професійній основі та не залежить від форм власності” підприємства, установи, організації. Проте, як вони вважають, відповідно до зазначених положень Закону “держава надає певні привілеї науковим (науково-педагогічним) працівникам державних підприємств, установ, організацій порівняно з аналогічними науковими (науково-педагогічними) працівниками підприємств, установ, організацій недержавної форми власності”, що не відповідає принципам рівності конституційних прав і свобод людини, закріплених у статтях 21, 24 Конституції України.

2. Ухвалою Першої колегії суддів Конституційного Суду України від 12 листопада 2003 року відкрито конституційне

провадження у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин першої, шостої, восьмої, дванадцятої, сімнадцятої статті 24 Закону.

3. Під час підготовки справи до розгляду набрав чинності Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” від 20 листопада 2003 року № 1316-IV (Офіційний вісник України, 2003 р., № 50, ст. 2609) (далі – Закон (2004)).

Законом (2004) статтю 24 викладено у новій редакції, зокрема оспорювані у конституційному поданні народних депутатів України положення частин першої, шостої, восьмої, дванадцятої, сімнадцятої цієї статті.

4. Встановлено, що положення статті 24 у редакції Закону (2004) детальніше регламентують питання соціального захисту та пенсійного забезпечення наукових працівників (стаття 24 у новій редакції містить тридцять дві частини на відміну від попередньої редакції цієї ж статті, що мала двадцять одну частину). Такі зміни, зокрема, пов’язані з набранням чинності 1 січня 2004 року Законом України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 9 липня 2003 року № 1058-IV.

Аналізуючи за змістом оспорювані положення та їх нову редакцію, Конституційний Суд України дійшов висновку, що законодавець, змінюючи редакцію частин першої, восьмої, дванадцятої статті 24 Закону, відтворив ці положення відповідно у частинах першій, сімнадцятій, двадцять першій статті 24 Закону (2004), але вилучивши слова “на державних підприємствах, в установах, організаціях”, розширив тим самим її дію щодо права на пенсію наукових працівників, які працювали (працюють) у недержавній сфері.

Інші оспорювані положення статті 24 Закону (частини шоста, сімнадцята) певною мірою відтворено відповідно у частинах п’ятій, двадцять сьомій статті 24 Закону (2004) з викладенням їх в іншій редакції та деякими змінами по суті. Зокрема, у частині п’ятій (нова редакція) дещо розширено джерела фінансування різниці між сумою пенсії, призначеної науковим працівникам за Законом, та розміром пенсії, призначеної їм за іншими законодавчими актами, за рахунок державного бюджету для державних небюджетних установ. Стосовно наукових працівників недержавних наукових установ, організацій та вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, як і раніше,

фінансування цієї різниці між сумами вищезазначених пенсій передбачено за рахунок коштів цих установ, організацій та закладів.

Що стосується частини двадцять сьомої статті 24 Закону (2004), у якій відтворено положення частини сімнадцятої статті 24 Закону про зарахування стажу наукової роботи на державних підприємствах, в установах, організаціях до стажу державної служби і, навпаки, зарахування попереднього стажу державної служби до стажу наукової роботи, то в ній додатково зазначається, що зарахування відповідного стажу здійснюється незалежно від наявності перерв у роботі.

5. Отже, Конституційний Суд України виходить з того, що у зв'язку з прийняттям Закону (2004), яким стаття 24 Закону викладена у новій редакції, у тому числі істотно змінено і доповнено оспорювані у конституційному поданні положення частин першої, шостої, восьмої, дванадцятої, сімнадцятої цієї статті, ці положення у попередній редакції втратили чинність.

Викладені народними депутатами України обґрунтування не відповідають правовій ситуації, що склалася після набрання чинності Законом (2004).

Враховуючи наведене, Конституційний Суд України вважає, що є підстави для припинення конституційного провадження у справі згідно з пунктами 2, 3 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" та § 51 Регламенту Конституційного Суду України.

Проте це не виключає можливості звернення народних депутатів України до Конституційного Суду України з іншим конституційним поданням щодо відповідності Конституції України положень статті 24 у новій редакції.

На підставі викладеного та керуючись статтями 147, 150 Конституції України, статтею 39, пунктами 2, 3 статті 45, статтею 51 Закону України "Про Конституційний Суд України", § 51 Регламенту Конституційного Суду України, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Припинити конституційне провадження у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин першої, шостої, восьмої, дванадцятої, сімнадцятої статті 24

Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” від 13 грудня 1991 року № 1977 – XII зі змінами (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 12, ст. 165; 1999 р., № 2-3, ст. 20; 2000 р., № 28, ст. 223) на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суд України”.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскаржена.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

